İVEDİ

SÜRELİ

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.18.0.APK.0.03-02/090.01- 1039-3243 5/8/2004

KONU : Sayın Erdal KARADEMİR'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : TBMM'nin 21/07/2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6502 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Erdal KARADEMİR'in "Kamu oyunda 2/B olarak değerlendirilen arazilere ilişkin" 7/3175 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EKLER:
EK-1: Cevabı yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Bşk.
(Kan. ve Kar. Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

T. C. Çevre ve Orman Bakanlığı APK Kurulu Başkanlığı Atatürk Bulvarı No: 153 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 417 77 22 Fax: 417 91 60 e-mail: apkkb-idsb@cevreorman.gov.tr

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDAL KARADEMİR'İN "KAMU OYUNDA 2/B OLARAK DEĞERLENDİRİLEN ARAZİLERE İLİŞKİN" 7/3175 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

Anayasa'ya göre "...ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez..." (Madde:169). 1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Yasası da, "...Ormanlar... tapuda kayıtlı olsun veya olmasın kazandırıcı zamanaşımı yolu ile iktisap edilemez..." demektedir. (Madde:18). Türk hukuk sisteminde de, devlet ormanı üzerinde orman niteliği ile kurulan bir zilyetliğin hiçbir değerinin bulunmadığı ve devlet ormanlarında sahiplenme yaratacak haklı bir zilyetlik kurulmasının olanaksız olduğu kabul edilmiştir.

6831 sayılı Orman Yasası'na göre, devlet ormanları içinde her tür bina ve ağıl inşası ve hayvanların barınmasına özgü yerler yapılması, tarla açılması, işlemesi, ekilmesi ve yerleşilmesi yasaktır. (Madde:17, 79, 91'den den... 114'e kadar). Orman Yasası, dört bir yanı ormanlarla çevrili olan ve yararlanmak için ormanın geçilmesi ve kullanılması zorunlu bulunan "orman içi açıklıklar"ın orman bütünlüğünü bozucu niteliğe sahip olmaları gerekçesiyle özel mülkiyete konu olmalarını yasaklamış ve bu yerlerin açma yoluyla genişletilerek, her türlü bina ve tesislerle işgali durumunda orman yönetiminin doğrudan el koymasını öngörmüştür. (6831 sayılı Yasa, Madde: 17/2; Yargıtay H.G.K. Kararı, 26.03.1997, E.1996/20-927, K.1997/251).

Bu yerlerin yani orman içi açıklıkların, öncesinin orman olup olmaması da, orman idaresi tarafından el konulması için önemli değildir. (Yargıtay H.G.K. Kararı, 10.12.1997, E.1997/20-808, K.1997/1039; Yargıtay H.G.K. Kararı, 04.03.1998, E.1998/20-157, K.1998/204). Anayasa'nın 169. maddesinde, ormanların ülke yönünden taşıdığı büyük önem gözetilerek, korunmaları ve geliştirilmeleri konusunda ayrıntılı düzenlemelere yer verilmekle beraber, ülkemizde orman örtüsünün sürekli yok edilmesi gerçeği de devam etmiştir. Özellikle orman içi açıklıklar konusunda, Çevre ve Orman Bakanlığının, bu yerleri işgalden arındıracağına, adeta işgal edenlerin kazanılmış hakları olarak değerlendirmektedir.

Bunun en önemli örneği, 10 Şubat 2004 tarihli Milliyet Gazetesinde, "SEÇİM YAĞMASI" başlığı ile verilen habere konu alandır. Gazetede "ormanın ortasında utanç tabloları" şeklinde değerlendirilen bu yerin dört bir tarafı devlet ormanı olarak çevrili olduğu halde, Milliyet Gazetesinin 11 Şubat 2004 tarihli sayısının 15. sayfasında, bu yer için, İstanbul Orman Bölge Müdürünün, "... Bu yerler 2B yasası kapsamında orman sınırları dışında tutulmuş..." değerlendirmesine yer verilmektedir.

Bu bağlamda;

SORU 1- Türkiye'de orman sınırları dışına çıkartılan ve kamuoyunda 2/B olarak değerlendirilen yerlerden kaç tanesinin dört bir yanı orman ile çevrilidir?

CEVAP 1- Öncelikli olarak, "orman iç açıklığı" kavramının ilmi tarifinin yapılmasında fayda bulunmaktadır. "Orman içinde kültür arazileri dışında doğal olarak ağaç ve ağaççık içermeyen genel olarak otsu bitki veya bazı durumlarda yer yer odunsu bitkiler içeren açıklıklar" orman içi açıklık olarak tanımlanmaktadır.

Tanımdan da açıklıkla görüleceği üzere ormanlarımız içerisinde bulunan her açıklık orman içi açıklığı değildir. Özellikle tanımda belirtildiği üzere kültür arazileri hiçbir zaman orman içi açıklığı olarak tanımlanamaz. 6831 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen orman içi açıklıklar tamamen kültür arazileri dışındaki açıklıklardır. Ülkemizde orman içi açıklığı kavramının yanlış değerlendirilmesi sonucu orman iddia edilen il merkezlerimiz, ilçe merkezlerimiz, belde ve köy merkezlerimiz bulunmaktadır.

Türkiye'de orman sınırları dışına çıkartılan ve kamuoyunda 2/B olarak değerlendirilen yerlerden dört bir yanı orman ile çevrili olan yerler; ülkemizde 1974 yılından itibaren 1961 tarihli Anayasa hükümleri ve 1744 sayılı Kanun kapsamında yapılan 2 nci madde uygulamaları ile 1981 tarihli Anayasa hükümleri ve 2896 ve 3302 sayılı kanunlar kapsamında yapılan 2/B madde uygulamalarının belde ve köy dosyalarından tespit edilmesi ile mümkündür. Bu tespitin yapılması da büyük zaman gerektirmektedir.

SORU 2- Dört bir yanı devlet ormanı ile çevrili olan yerler, Yargıtay kararlarıyla da içtihata bağlanarak orman içi açıklıklar olarak değerlendirildiğine göre, bu yerler hakkındaki 2/B kararları yok hükmündedir ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17. maddesinin birinci fıkrasına göre neden işlem yapılarak derhal el konulmamaktadır?

CEVAP 2- Orman içi açıklık tanımının kültür arazilerini de içerisine alarak hatta Anayasa ve yasalarda belirtilen amir hükümler ile yasal olarak uygulama sonrasında meydana gelen 2 ve 2/B madde alanlarının da 6831 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci paragrafına tahvil edilmesi yorumudur. Bu yorum hukuki ve Anayasal bir yorum da değildir. Anayasamız mülkiyet hakkının kutsallığından bahsetmektedir. Ormanlarımız içerisinde her zaman kültür arazileri yer aldığı gibi bundan sonra da yer almaya devam edecektir.

Bakanlığımızca 6831 sayılı Kanunun 17 nci maddesi birinci paragrafında belirtilen orman içi açıklıklarda ormancılık faaliyetlerinin yürütülmesinde gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

TBMM'miz 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesini 1744 ve 2896 sayılı kanunlar ile değiştirmiş ve madde metninde "..su ve toprak rejimine zarar vermeyen, orman bütünlüğünü bozmayan..." yerlerin orman sınırları dışına çıkabileceği yönünde amir hükümler getirmiştir. Bilahare 1986 yılında 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde 3302 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle medde metninde yer alan "...su ve toprak rejimine zarar vermeyen, orman bütünlüğünü bozmayan,...." ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

Yasama, yürütme ve yargı organlarının dengeli ve ahenkli çalışması demokrasimiz bakımında önem arz etmektedir.

TBMM'nin kabul ettiği ve yasalaşan bir kanunun uygulanması yürütme organı olan Bakanlığımız tarafından yerine getirilmektedir.

Bu itibarla; yapılmış olan 2/B madde uygulamalarının Anayasamızın 169 uncu maddesi ve yürürlükte bulunan kanun hükümleri kapsamında "yok hükmünde" olduğu görüşüne katılmaya imkan bulunmamaktadır.